

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1414-3

4. mai 2026

Svar på dokument 8:243 S (2025-2026) Representantforslag om å bekjempe bostedsløshet blant barnefamilier

Jeg viser til brev av 15. april 2026 fra Kommunal- og forvaltningskomiteen. Jeg er invitert til å vurdere Dokument 8:243 S (2025-2026) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jorunn Gleditsch, Ida Lindtveit Røse, Harry Valderhaug og Hans Edvard Askjer om å bekjempe bostedsløshet blant barnefamilier.

Jeg vil først takke representantene for at de engasjerer seg på dette viktige området. Jeg deler deres bekymring over økningen vi ser i antall bostedsløse. Det er spesielt urovekkende at så mange flere barn er bostedsløse. Alle barn og unge skal ha like muligheter i Norge og ingen skal vokse opp uten et fast sted å bo. Målet for den boligsosiale politikken er at ingen skal være bostedsløse. Målet er operasjonalisert gjennom to delmål i Bustadmeldinga:

- Bostedsløse skal raskt få tilbud om varig bolig. Barn og unge skal prioriteres.
- Ingen skal bli bostedsløse etter løslating fra fengsel, etter utskriving fra institusjon, eller etter opphold på krisesenter eller etter tiltak i barnevernet.

Vi er inne i økonomisk krevende tider med økte matpriser og mange opplever økte utgifter til å bo. De siste årene har vært vanskelige for mange. Dette gjelder både for husstander og for kommunene. Økte priser, krig i Europa og internasjonal økonomisk usikkerhet har rammet på samme tid. Vi har et presset leiemarked med høye leiepriser mange steder, spesielt i de store byene. Som alltid rammes de som er vanskeligst stilte fra før, hardest i vanskelige tider. Utviklingen vi ser i Norge, ser vi også i andre europeiske land. Tyskland rapporterte for eksempel i fjor om en vekst i antall bostedsløse til en halv million. Økte leiepriser påvirker særlig husstander med lave inntekter, som risikerer å bli presset ut og over i midlertidige botilbud. Siden 2022 har kommunene bosatt over 90 000 flyktninger fra Ukraina. Rundt

19 000 av disse er flyttet inn i boliger som kommunene disponerer for vanskeligstilte husstander. Kommunene har måttet gjøre tøffe prioriteringer.

Nasjonale mål og tiltak mot bostedsløshet

Forslagsstillerne ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier i tråd med anbefalinger fra OECD. Jeg deler representantenes ønske om en strategisk og god innsats mot bostedsløshet. Spørsmålet er hvordan vi kan få til best mulig resultater på kortest tid.

Kommunene har lenge gjort en viktig innsats i å bekjempe bostedsløshet. Dette er også mye av grunnen til at utviklingen i flere år har gått i riktig retning. For å bekjempe bostedsløshet trenger vi treffsikre tiltak, men det finnes ikke ett enkelt grep som raskt kan løse utfordringene. Vi trenger flere boliger, folk må ha råd til å bo i boligen sin, og de må ha forutsetningene til å bo der. Forebygging er viktig for å bekjempe bostedsløshet. De som står i fare for å miste boligen, må få hjelpen de trenger til å beholde den. Bostøtten hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet med å skaffe seg eller beholde en egnet bolig. I flere runder har vi styrket bostøtten. Vi har også satt ned et utvalg som skal vurdere hvordan vi kan gjøre bostøtten bedre.

Boligsosial lov tydeliggjør kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet og presiserer deres plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet. Flere kommuner har meldt at de ikke har tilstrekkelig kunnskap eller kompetanse til å følge opp loven. Jeg har derfor satt i gang et arbeid for å gi kommunene bedre veiledning om loven. Jeg har også bedt Husbanken inngå samarbeidsavtaler med statsforvaltere om boligsosialt arbeid.

Regjeringen er opptatt av at kommunene har gode og forutsigbare rammebetingelser. Vi har derfor styrket kommunenes frie inntekter. Dette er viktig også for å styrke kommunenes evne til å følge opp de mest vanskeligstilte. I løpet av vår regjeringstid er det blitt nesten 8 000 flere kommunale boliger. Fortsatt er det til enhver tid en del av de kommunale boligene som ikke er utleid. Dette er kostbart for kommunene og uheldig når vi vet at det er høy etterspørsel etter kommunale boliger. Vi ønsker å legge til rette for at kommunene bedre kan utnytte boligmassen de har. Vi har satt i gang et samarbeid med kommunal sektor om en bærekraftig kommunal utleiesektor.

Husbanken har utviklet Kobo, et digitalt fagsystem for kommunale boliger og boligsosialt arbeid. For å støtte kommunene i det boligsosiale arbeidet, får alle kommuner nå tilbud om å ta i bruk Kobo gratis. Kobo gir kommunene god systemstøtte i arbeidet med å følge opp boligsosialloven og gjør det lettere for kommunene å finne og tildele egnet bolig til hver enkelt boligsøker. Kobo gir også kommunene bedre oversikt over boligene de har, og hva slags boliger de trenger. Kobo kan dermed bidra til bedre utnyttelse av den kommunale boligmassen.

Vi trenger flere boliger og regjeringen har mål om å igangsette bygging av 130 000 boliger innen 2030. Vi har styrket Husbankens låneramme og satt i gang en rekke tiltak for å øke boligbyggingen. Flere boliger vil bidra til mindre press på boligmarkedet, og vil kunne hjelpe flere til å bo i en egnet bolig. Regjeringen har lansert fem hovedgrep for å bidra til et trygt og forutsigbart leiemarked der innsatsen mot bostedsløshet inngår. Et velfungerende

leiemarked er avgjørende for å få et godt botilbud for de mest vanskeligstilte. Vi jobber blant annet med en ny boligleielov, tiltak knyttet til korttidsutleie og vi satser på studentboligbygging.

Representantene foreslår at det skal utarbeides en egen handlingsplan mot bostedsløshet. Jeg er ikke prinsipielt imot en handlingsplan, men det viktigste for min del nå er å raskt kunne komme i gang med målrettede tiltak der utfordringene er størst og som kan gi størst effekt. Det er særlig i de store kommunene barnefamilier oppholder seg i midlertidig botilbud. Bostedsløshet berører flere sektorer og vi må bli flinkere både på nasjonalt nivå, i kommunene og i samarbeid med andre aktører til å jobbe sammen på tvers av etablerte fagområder og sektorer. Mitt departement har en viktig samordningsrolle her. Jeg vil derfor følge opp dette med mine regjeringskollegaer, og vil ha dialog med Husbanken og storbyene for å finne ut av hvilke målrettede og treffsikre grep vi kan gjøre, særlig for de bostedsløse barna og ROP-gruppen. Jeg vil derfor invitere storbyene til dialog om dette, og vil også se hvordan Husbanken kan bidra direkte inn mot disse kommunene.

Oversikt over utgifter til midlertidig botilbud

Representantene foreslår videre at det utarbeides en oversikt over norske kommuners utgifter til midlertidig botilbud. Kommunenes plikt til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv, er forankret i sosialtjenesteloven som Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvar for. Jeg sendte derfor forslaget til dem for vurdering. De viser til at informasjon som etterspørres, om en samlet oversikt over kommunenes utgifter til midlertidig botilbud, ikke foreligger. Kommunenes utgifter kan dels være knyttet til drift av slike botilbud i egen regi, og dels til å dekke oppholdsutgifter i slike botilbud som driftes av andre. Kommunenes tjenesterapportering til KOSTRA fanger imidlertid ikke opp utgifter til midlertidig botilbud.

Jeg er kjent med at Oslo Economics har utarbeidet en rapport om kostnader ved å ikke ha tilstrekkelig med kommunale boliger, basert på et utvalg store kommuner. Jeg har ikke fått rapporten, men den ble presentert på Husbankens boligkonferanse, Boligpuls, forrige uke. Rapporten viser at det er store merkostnader knyttet til bruk av midlertidig botilbud fremfor kommunale boliger for kommunene. Basert på eksempelberegninger kommer Oslo Economics fram til at differansen i nettokostnad per døgn for en kommunal bolig og et midlertidig botilbud er omtrent 1 150 kroner. Per år, per plass utgjør dette 420 000 kroner, og for 100 plasser vil dette tilsa 42 millioner kroner i året, det vil si betydelige beløp. Denne typen kunnskap vil vi ta med oss i det videre arbeidet.

Et helhetlig tilbud til familier

Forslagsstillerne ber også regjeringen sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikozonen for boligusikkerhet, herunder bedre samordning mellom Nav, barnevern, helsestasjon, skole og frivillige aktører. Jeg er helt enig i at vi så tidlig som mulig, må identifisere barn og barnefamilier med risiko for å bli vanskeligstilte på boligmarkedet og i verste fall; er i fare for å miste boligen sin. Forebyggende tiltak og tidlig innsats er viktig for at familier som opplever økonomisk utrygghet, skal klare å beholde boligen. Jeg er enig i at vi må ha gode system,

rutiner og praksiser som sikrer at vi kan identifisere og iverksette forebyggende tiltak så tidlig som mulig.

Vi har et rammeverk som støtter opp om bedre samordning på det boligsosiale feltet. Formålet med boligsosialloven er å forebygge boligsosiale utfordringer og bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet får hjelpen de trenger for å skaffe seg og beholde en egnet bolig. Loven tydeliggjør at kommunen i sitt arbeid skal sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av tjenester. Loven presiserer også at kommunene skal samarbeide med andre offentlige aktører i arbeidet for vanskeligstilte på boligmarkedet. Boligsosialloven trådte i kraft i 2023. Det tar ofte noe tid før en ny lov er godt forankret i alle ledd i kommunene. Husbanken jobber derfor aktivt med å veilede kommunene i hvordan de best kan følge opp loven. I tillegg utarbeider vi nå som nevnt, digitalt veiledningsmateriale om loven.

For å fange opp personer og husstander i sårbare situasjoner som står i fare for å bli bostedsløse, er det viktig at kommunene har verktøyet de trenger. I Bustadmeldinga varslet regjeringen at vi vil vurdere om Kobo kan videreutvikles for å gi kommunene bedre systemstøtte på tvers av sektorer. Vi vet at mange blir bostedsløse etter at de har sonet i fengsel eller etter opphold i institusjon. Husbanken utreder nå hvordan Kobo kan bidra til bedre samarbeid mellom velferdssektorene, sikre bedre brukerreiser i sårbare overganger og i større grad forebygge at folk bli bostedsløse. Målet er at kommunene får bedre oversikt over bostedsløshet, risiko for bostedsløshet og at de får et system for å kunne tilby personer egnede botilbud etter behandling i institusjon, etter løslatelse fra fengsel eller etter opphold på krisesenter. I utredningsarbeidet er det også viktig å avklare juridiske implikasjoner ved et slikt tverrsektorielt digitalt fagsystem.

Utviklingen blant bostedsløse barnefamilier er alvorlig, og jeg ser at det er behov for å supplere med målrettede tiltak. Jeg vil vurdere dette i samarbeid med mine regjeringskollegaer, Husbanken og storbyene for å komme raskt i gang med å iverksette tiltak.

Endringer i bostøtten

Forslagsstillerne ber regjeringen gjennomgå og forbedre bostøtten og øvrige boligsosiale støtteordninger, slik at de blir mindre byråkratiske, mer tilgjengelige og bedre tilpasset familier med lav inntekt. Bostøtten skal bidra til at husholdninger med lav inntekt og høye boutgifter skal kunne skaffe seg og beholde en egnet bolig. Ordningen er et viktig sikkerhetsnett, og er statens viktigste virkemiddel for dem lave inntekter og høye boutgifter. I 2025 mottok over 134 000 husstander bostøtte for 4,1 milliarder kroner. En tredjedel av bostøttemottakerne er barnefamilier. Ni av ti er leietakere, og én av tre leier av kommunen.

Som forslagsstillerne peker på, har regjeringen satt ned et utvalg som skal se på bostøtteordningen. Utvalget er bedt om å gjøre en bred vurdering av ordningens formål og rolle, både for husholdningene, og som en del av bolig- og sosialpolitikken. Departementet har også bedt utvalget om å vurdere om det behov for endringer i ordningen. Trygge og gode boforhold er særlig viktig for barnefamilier. I alle vurderinger skal utvalget se på hvordan hensynet til barnets beste ivaretas. Utvalget skal levere rapporten sin i desember. Jeg ser

frem til å lese den, og vil starte arbeidet med å vurdere utvalgets anbefalinger så snart jeg har fått den.

Til slutt vil jeg påpeke at regjeringen tar utviklingen i bostedsløshet på alvor og at målet er klart: Ingen skal være bostedsløse. Bostedsløshet er en sammensatt og krevende utfordring. For å lykkes med å gi de mest vanskeligstilte et trygt og godt botilbud må hele regjeringens boligpolitikk ses i sammenheng og vi må jobbe på tvers av fag og sektor. Jeg vil i første omgang invitere til et møte med storbyene for å få innspill til treffsikre tiltak vi kan iverksette raskt. Jeg vil også se hvordan Husbanken kan bidra direkte inn mot disse kommunene.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bjørnar Skjæran'.

Bjørnar Selnes Skjæran